

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(вибіркова навчальна дисципліна)

Фінансова статистика

Освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Галузь знань 07 Управління та адміністрування
Освітній ступінь Бакалавр

Розробник:

Алла РУДИЧ,
професор кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,
к.е.н., доцент

Гарант: Олександр БЕЗКРОВНИЙ, професор кафедри фінансів, банківської
справа та страхування, к.е.н., доцент

Полтава
2022 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробників

Назва навчальної дисципліни	Фінансова статистика
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	вибіркова компонента ОПП
Назва структурного підрозділу	Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Рудич Алла, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, к.е.н., доцент. Контакти: каб. 13 (корпус факультету обліку та фінансів), тел. +38093-967-61-77 e-mail: alla.rudych@pdaa.edu.ua. Сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/rudych-alla-ivanivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність Освітня програма	072 Фінанси, банківська справа та страхування ОП Фінанси, банківська справа та страхування
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Дисципліни, які передують вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: статистика, фінанси, фінанси підприємств.

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування фундаментально-економічних знань, освоєння методів і прийомів статистичних досліджень фінансових явищ і процесів, які відбуваються на макро- та мікрорівні; набуття досвіду формулювання висновків за результатами дослідження у статистичних термінах та їх економічно-фінансовій інтерпретації.

Основні завдання навчальної дисципліни: полягають у розробці змісту і методів обчислення показників, які відображають особливості фінансової системи; вивчення процесів виробництва, розподілу, перерозподілу та використання національного доходу, визначення пропорцій і закономірностей в економіці; розробка прогнозних розрахунків для обґрунтування напрямів фінансової політики та розвитку фінансової сфери.

Компетентності :

інтегральна:

здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування, або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності;

загальні:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

спеціальні (фахові):

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК13. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій фінансового, облікового, математичного та статистичного забезпечення діагностики розвитку підприємств аграрної сфери та інших галузей економіки.

Програмні результати навчання:

ПРО6. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення

фінансових задач.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР24. Визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової, математичної та статистичної систем у інформаційному забезпеченні суб'єктів підприємницької діяльності.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с. р.		л	п	с. р.
Тема 1. Предмет, метод і завдання фінансової статистики	12	2	2	8	8	–	–	8
Тема 2. Статистика державного бюджету	16	2	4	10	12	–	2	10
Тема 3. Статистика страхування	18	2	4	12	12	–	–	12
Тема 4. Статистика грошового обігу	14	2	2	10	8	–	–	8
Тема 5. Статистика ощадної справи	12	2	2	8	8	–	–	8
Тема 6. Статистика кредиту	18	2	4	12	12	2	–	10
Тема 7. Статистика цінних паперів	16	2	4	10	10	–	–	10
Тема 8. Статистика фінансового стану підприємства	14	2	2	10	10	–	–	10
Індивідуальні завдання (контрольна робота)	–	–	–	–	40	–	–	40
Усього годин	120	16	24	80	120	2	2	116

Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання завдань на практичних заняттях	тести	Виконання завдань самостійної роботи		
			практичні завдання / контрольна робота	ведення глосарію	
Денна форма					
ПР06	8	6	7	4	25
ПР10	7	6	8	4	25
ПР16	8	6	7	4	25
ПР24	7	6	8	4	25
Разом	30	24	30	16	100
Заочна форма					
ПР06	5	6	10	4	25
ПР10	5	6	10	4	25
ПР16	5	6	10	4	25
ПР24	5	6	10	4	25
Разом	20	24	40	16	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання завдань на практичних заняттях	тести	виконання завдань самостійної роботи		
			практичні завдання	ведення глосарію	
денна форма навчання					
Тема 1. Предмет, метод і завдання фінансової статистики	–	3	–	2	5
Тема 2. Статистика державного бюджету	5	3	–	2	10
Тема 3. Статистика страхування	5	3	10	2	20
Тема 4. Статистика грошового обігу	5	3	–	2	10
Тема 5. Статистика ощадної справи		3	–	2	5
Тема 6. Статистика кредиту	5	3	10	2	20
Тема 7. Статистика цінних паперів	5	3	–	2	10
Тема 8. Статистика фінансового стану підприємства	5	3	10	2	20
Разом	30	24	30	16	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	тести	виконання завдань самостійної роботи		
			контрольна робота	ведення глосарію	
заочна форма навчання					
Тема 1. Предмет, метод і завдання фінансової статистики	–			2	1
Тема 2. Статистика державного бюджету	20			2	1
Тема 3. Статистика страхування	–			2	1
Тема 4. Статистика грошового обігу	–			2	1
Тема 5. Статистика ощадної справи	–			2	1
Тема 6. Статистика кредиту	–			2	1
Тема 7. Статистика цінних паперів	–			2	1
Тема 8. Статистика фінансового стану підприємства	–			24	2
Контрольна робота	–	–	40	–	40
Разом	20	24	40	16	100

Критерії та шкала оцінювання виконання вправ на практичних заняттях та виконанні самостійних завдань (окремо по кожному завданню)

Бали	Критерії оцінювання
практ. 5 самост. 8 - 10	При виконанні завдання розрахунки виконані без помилок, висновки розкривають сутність аналізованих явищ і процесів. Здобувач проявив високий рівень: - навичок застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач; - ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; - застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової, математичної та статистичної систем у інформаційному забезпеченні суб'єктів діяльності.
практ. 4 самост. 6 - 7	Завдання в цілому виконано успішно – розрахунки виконані без помилок або з незначними помилками, у висновках допущені незначні неточності та/або не висвітлені окремі аспекти аналізу. Здобувач проявив достатній рівень: - навичок застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач; - ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; - застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової, математичної та статистичної систем у інформаційному забезпеченні суб'єктів діяльності.
практ. 3 самост. 4 - 5	- При виконанні завдання допущені принципові помилки у розрахунках та/ або у висновках системного, теоретичного, методичного характеру. Здобувач вищої освіти проявив задовільний рівень: навичок застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач; - ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової, математичної та статистичної систем у інформаційному забезпеченні суб'єктів діяльності.
практ. 2 самост. 2 - 3	- Завдання виконано менш ніж на 60%. Допущені принципові помилки у розрахунках та/ або відповідях. Здобувач вищої освіти проявив низький рівень: навичок застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач; - ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; - визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової, математичної та статистичної систем у інформаційному забезпеченні суб'єктів діяльності.
практ. 1 – 0 самост. 1 - 0	Відсутність виконаного завдання або завдання виконано менш ніж на 30%. Допущені принципові помилки у розрахунках та/ або відповідях. Здобувач вищої освіти проявив незадовільний рівень володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві, визначати вплив факторів на рівень і динаміку фінансово-економічних показників суб'єктів діяльності.

Критерії та шкала оцінювання розв'язування тестів

Бали	% кількості правильних відповідей	Критерії оцінювання
20-24	90,0-100,0	<ul style="list-style-type: none"> - Здобувач вищої освіти проявив високий (відмінний) рівень знань навичок застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач; - ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; - застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової, математичної та статистичної систем у інформаційному забезпеченні суб'єктів діяльності.
16-19	80,0-89,0	<ul style="list-style-type: none"> Здобувач вищої освіти проявив досить високий (добрий) рівень знань та навичок застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач; - ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; - застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової, математичної та статистичної систем у інформаційному забезпеченні суб'єктів діяльності.
11-15	60,0-79,0	<ul style="list-style-type: none"> Здобувач вищої освіти проявив задовільний рівень знань та навичок застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач; - ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; - застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової, математичної та статистичної систем у інформаційному забезпеченні суб'єктів діяльності.
6-10	40,0-59,0	<ul style="list-style-type: none"> Здобувач вищої освіти проявив недостатній рівень знань та навичок застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач; - ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; - застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової, математичної та статистичної систем у інформаційному забезпеченні суб'єктів діяльності.
2-5	20,0-39,0	<ul style="list-style-type: none"> Здобувач вищої освіти проявив незадовільний рівень: - знань та навичок пошуку, збирання та аналізу обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і

Бали	% кількості правильних відповідей	Критерії оцінювання
		екологічної відповідальності підприємств; - розуміння аналізу фінансової, управлінської, податкової і статистичної звітності підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень; - володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві, визначати вплив факторів на рівень і динаміку фінансово-економічних показників.
0-1	0-19,0	Здобувач вищої освіти не проявив оволодіння програмними результатами навчання.

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти за ведення глосарію

Бали	Критерії оцінювання
1	Наявний словник, що повністю розкриває категорій Статистики. Матеріал поданий з виділенням і систематизацією головного, розкриттям сутності предмета, законспектовані усі теми, категорії, визначення. Здобувач вищої освіти проявив високий (відмінний) рівень розуміння застосування економіко-математичних методів для вирішення фінансових задач; може ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних; збору інформації про стан фінансових систем; має теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретує отримані результати; визначає місце і значення облікової, аналітично-цифрової, математичної та статистичної систем у інформаційному забезпеченні суб'єктів діяльності.
2	Здобувач вищої освіти проявив високий добрий рівень розуміння застосування економіко-математичних методів для вирішення фінансових задач; може ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних; збору інформації про стан фінансових систем; має теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретує отримані результати; визначає місце і значення облікової, аналітично-цифрової, математичної та статистичної систем у інформаційному забезпеченні суб'єктів діяльності.
0	Законспектовано не менш ніж 30% матеріалу, що не дозволяє повністю зрозуміти сутність та основні особливості статистичної науки. Здобувач вищої освіти проявив незадовільний рівень знань економіко-математичних методів та моделей для вирішення фінансових задач; з неточностями застосовує теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати; з помилками визначає місце і значення облікової, аналітично-цифрової, математичної та статистичної систем у інформаційному забезпеченні суб'єктів діяльності.
	Відсутній конспект

Критерії та шкала оцінювання виконання контрольної роботи здобувачами вищої освіти заочної форми навчання

Завдання/ розділи	Кількість балів	Критерії оцінювання
Теоретичне	0	Відсутність конспекту-відповіді.
	1-4	Показано досить низький рівень теоретичних знань. У відповіді наведена застаріла інформація (щодо форм звітності, назви показників, років у прикладах тощо).

Завдання/ розділи	Кількість балів	Критерії оцінювання
	5-8	Показано достатній рівень теоретичних знань. У відповіді досить повно розкрито питання, відсутня застаріла інформація, проте матеріал подається без критичної оцінки, не виділені проблемні питання.
	8-10	Показано всебічні, систематичні, глибокі знання матеріалу. Матеріал подано з виділенням і систематизацією головного, розкриттям суті та критичною оцінкою висвітлення питання у науковій та навчальній літературі.
Практичні розрахунки	0	Відсутність розрахунків по конкретному дослідженню.
	4	Допущені принципові помилки у розрахунках та/ або у висновках, застосовано не всі статистичні методи.
	7	Допущено незначні помилки у розрахунках або у висновках, які виправлені після рецензування.
	20	Розрахунки виконані без помилок, у висновках проявлено вміння виявляти та пояснювати тенденції явищ і процесів.
Оформлен- ня роботи	1-10	Оцінюється дотримання окремих правил оформлення роботи, наведених у методичних рекомендаціях.
Разом	1-40	Робота може бути повернута на доопрацювання у разі невідповідності вимогам.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Є можливість визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті якщо ці результати отримані перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 120 год.

Кількість кредитів – 4.

Форма семестрового контролю – залік.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча навчальна програма, презентації лекцій.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Грошово-кредитна та фінансова статистика. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/groshovo-groshovo-kreditna-ta-finansova-statistika-sichen-2022-roku>
2. Дорогань-Писаренко Л. О., Єгорова О. В., Рудич А. І. Статистика: навч. посібник. Полтава: РВВ ПДАУ. 2021. 300 с. (дата звернення: 10.08.2022).
3. Миськів Г. Бюджетна система : теоретичні та практичні аспекти (у схемах і таблицях) : навч. посібн. Львів: Растр-7, 2020. 272 с. URL : https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3bac_pravo/Myskiv_B5.pdf
4. Опря А. Т., Дорогань-Писаренко Л. О., Єгорова О. В., Кононенко Ж. А. Статистика (модульний варіант з програмованою формою контролю знань): навч. посібник. 2-ге вид., перер. і допов. Київ : Центр учбової літератури, 2014. 536 с. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/523> (дата звернення: 10.08.2022).

Допоміжні

1. Гаркуша Н. М., Польова Т. В., Гаркуша Н. М. Соціально-економічна статистика : навч. посібник. 3-тє вид., випр. і доп. Харків: Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. 2018. 374 с. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/40894/8/prohramy_2018_Ekonomichna_statystyka.pdf
2. Кононенко Ж.А., Петренко В.О., Циб А.С. Ризикорієнтоване управління в системі банківського менеджменту. *Ефективна економіка*. 2019. № 4. URL: <http://economy.nauka.com.ua>
3. Матковський С. О., Гринькевич О. С., Сорочак О. З., Крамченко Л. І., Прокопович-Павлюк І. В. / ред. С. О. Матковський. Статистика підприємств : навч. посібник. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : Алерта, 2013. 557 с.
4. Мормоза А. Т. Економічна статистика: підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 602 с. URL : https://dut.edu.ua/uploads/1_2126_23224923.pdf
5. Терещенко В., Чижевська М. Грошово-кредитна політика України. Актуальні питання розвитку економіки: тези доповідей XLII Міжнародної наукової конференції за підсумками науково-дослідних робіт (м. Полтава, 26–27 березня 2019 р.) : у 2 ч. Полтава : ПУЕТ, 2019. Ч. 1. 368 с. URL : <http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/7326/1/%D0%A2%D0%B5%D0%B7%D0%B8%20%D0%B4%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%B5%D0%B9%20%20XLII%20%D1%87.1.pdf#page=156>
6. Про державну статистику: Закон України від 17.09.1992 р. № 2614-ХІІ / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-12> (дата звернення: 10.08.2020).

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Веб-сторінка Верховної Ради України. URL : <http://www.rada.gov.ua>
2. Веб-сторінка Міністерства економічного розвитку і торгівлі України URL : <http://www.me.gov.ua>
3. Веб-сторінка Кабінету Міністрів України URL : <http://www.kmu.gov.ua>
4. Веб-сторінка Держкомстату України URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Веб-сторінка Міністерства зайнятості та соціальної політики URL : <http://www.mlsp.gov.ua>
6. Веб-сторінка Національного банку України URL : <http://www.bank.gov.ua>
7. Веб-сторінка Міністерства фінансів України URL : <http://www.minfin.gov.ua>
8. Закон «Про державну статистику України» № 2615-ХІІ від 17.09.92, ВВР, 1992, № 43, в редакції від 17.09. 1992 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-12#Text>
9. Закон України «Про інформацію» № 2658-ХІІ від 02.10.92, ВВР, 1992, № 48, ст.651} URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>